NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

L. LXVIII | Price 25c | Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, December 1, 1981 | Nr. 223

ALG. GEČYS ATSISTATYDINO IR PASITRAUKĖ

LIETUVIŲ ATSTOVAI PABALTIEČIŲ KOMITETE

Amerikos Lietuvių Tarybos mininkas dr. K. Šidlauskas nešė Jungtinio Pabaltiečių niteto pirmininkui Maido Kakad lietuviams tame komiteWashingtone atstovaus dr. as Genys ir Milda Vaivadiekuri jeis vieton mirusios os Migonytės.

* * *

E LIETUVOS OKUPACIJĄ VASHINGTONO LEIDINY

AV valstybinė spaustuvė išusdino leidinį "Hearings Be the Commission on Securi and Cooperation in Europe", XV. Leidinys skirtas apusinėjimams apie Lietuvą.

ame išspausdintas Amerikos tuvių Tarybos pirmininko K. Šidlausko pateiktų duonus rinkinys, Vl. Šakalio, IKo pirmininko dr. K. Bobe-Liet. Bendruomenės ir kt. eiktoji medžiaga.

* * *

JOLIOS PASTANGOS VADUOJANT B. GAJAUSKĄ

patingai daug darbuojasi, iekdama išlaisvinti okupantų inamą Balį Gajauską, jo giaitė Bronė Gajauskienė, gyanti Santa Monica, Calif. skutiniu metu ji kreipėsi į atorių Charles Percy ir gavo palankų atsakymą, į Los Anes merą Tom Bradley, kuris parodė susidomėjimą šiuo kalu, taipgi savo paramą pajo Occidental Petroleum lovas, International Foundan of Human Rights fondo gėjas.

* * *

PRANCŪZIJOJ RŪPINASI LIETUVOS KALINIAIS

Prancūzijoje, Illkirch mieste, idariusi Amnesty Internaal grupė adoptavo lietuvį itinį kalinį Vytautą Abrutį, is buvo pradėtas tardyti dėl uviškos trispalvės iškėlimo, iau atsižadėjęs Sovietų Sąjunpilietybės pasiprašė emigti. Jis buvo areštuotas 1980 tais ir nuteistas kalėti 2½ tų.

Minėtoji Amnesty Internaal grupė susirūpinusi jo linu ir visokiais būdais stensi padėti.

* * *

SIEKIANT IŠAISVINTI V. SKUODĮ

Illinois Atstovų Rūmų narė nny Pullen kreipėsi į Valstys sekretorių, prašydama, kad tų daromos pastangos iš iskvos kalėjimų išlaisvinti nerikoje gimusį ir JAV pilielaikytiną Vytautą Skuodį. Ji silaukė atsakymo iš Valstys sekretoriaus įstaigos Sovietų skyriuje dirbančio James F. Schumaker, kuris reiškia apgailestavimą, kad Maskva nedavė leidimo V. Skuodį aplankyti JAV konsulato atstovams; pažymi, kad Valstybės departamentas yra giliai susirūpinęs Skuodžio likimu ir pnaudos visas galimybes jam padėti.

(ALTo Informacija)

ARTISTĖ NATALIE WOOD PRIGĖRĖ PACIFIKE

HOLLYWOOD, Cal. — Graži ir sėkminga kino artistė Natalie Wood prigėrė Pacifiko vandenyse. Ji buvo 43 metų amžiaus.

Artistė savo vyro jachta šeštadienį išplaukė į Pacifiką, pasiekė nedidelę salelę, prisipūtė guminį laivelį ir nusileido vandenin. Ji plaukiojo ramiame vandenyne, bet kai atėjo laikas grįžti namo, laivelis dar plūduriavo, o artistės nesimatė. Pasirodo, kad ji iškrito iš laivelio. Pakraščių sargai visą šeštadienio naktį ieškojo, bet jos nerado. Tiktai sekmadienio rytą pastebėtas jos lavonas vandenyje. Jis parvežtas į Los Angeles, kur specialistai bandys ištirti tikrą josios mirties priežastį.

JAPONŲ PREMJERAS KEIČIA KABINETĄ

TOKIJO — Japonijos premjeras Zenko Suzuki, pasitaręs su įtakingesniais politikais, nutarė padaryti didesnes pakaitas ministerių kabinete.

Japonai privalo padidinti savo galią, kad galėtų apsiginti nuo didesnio Sovietų spaudimo, bet Suzuki nori prisilaikyti veikiančių santykių su JAV. Suzuki supranta, kad Sovietų Sąjunga neatiduos karo metu pagrobtų žemių, bet bandys dar labiau praplėsti savo galią.

Suzuki supranta naujai susidariusią padėtį. Jis žino, kad teks plėsti prekybą ir apsaugą rytuose, bet japonai gali tai padaryti tiktai su amerikiečių pagalba. Suzuki gali pakviesti apie 15 naujų ministerių.

— Zairės ir Alžyro ginkluotos pajėgos lėktuvais perkeliamos į Čadą, kad galėtų jį apginti nuo užsieniečių.

Helmut Schmidt

Vak. Vokietijos kanclerio H. Schmidt patarė rusams nesilaikyti turimų įsakymų, bet siekti taikos ir įveikti sunkumus.

Meškeriotojai jau grįžta su paukščiais.

LENKAI NEGALI BAIGTI STREIKŲ, JARUZELSKIS PRAŠO KARO STOVIO

STUDENTAI PASIRYŽĘ IŠVYTI SOVIETINĮ MARKSIZMĄ DĖSTANČIUS PROFESORIUS

VARŠUVA, Lenkija. — Premjeras V. Jaruzelskis pirmadienį kreipėsi į parlamentą, prašydamas pravesti įstatymą, leidžiantį vyriausybei paskelbti karo stovį. Jaruzelskis prieina įsitikinimo, kad lenkai kitaip streikų nebaigs. Nežiūrint visų patiesmpremjero, Solidarumo unijos pirmininko Valensos ir bažnyčios vadovybės prašymų baigti streikus, streikai nesibaigia.

Praeitą savaitę streikavo 200 tūkst. lenkų. Šią savaitę ir toliau tebestreikuoja toks pats lenkų skaičius. Jie nekreipia jokio dėmesio į atsakingų pareigūnų kalbas. Griežčiausiai pasisakė Varšuvos ir kitų miestų studentai. Jie metė pamokas ir reikalauja pakaitų. Jie nenori, kad Lenkijos universitetuose būtų dėstomas sovietinis marksizmas. Jie tvirtina, kad tai esąs ne mokslas, bet gryniausia Sovietų propaganda.

Komunistų partijos Centro komitetas posėdžiavo praeitą penktadienį ir šeštadienį. Premjeras Jaruzelskis jau tada pranešė, kad jis netoleruos daugiau streikų, ardančių kraštą ūkį. Studentams buvo pasakyta, kad jie neruoštų streikų. Švietimo ministeris rengiasi aptvarkyti universiteto reikalus, bet nėra pasiryžęs įvesti mokslo programą pagal studentų reikalavimus.

Jaruzelskis nurodė, kad Lenkija niekad nebaigs streikų, jeigu kiekviena dirbtuvė statys naujus reikalavimus, o vieninteliu būdas Lenkijos ūkiui atstatyti yra nuolatinis darbas.

— FBI gavo iš Japonijos tikslius žinias apie Richard Allenui duotą kyšį.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo $415.

— Vakar į Naujienas buvo užėjęs Jurgis Jašinskas, dalyvavęs simpoziume. Jis atvyko pirma, negu Keturakio išsiųstas pranešimas apie jo paskaitą.

PATARĖJAS ALLEN IŠĖJO IŠ PREZIDENTŪROS

WASHINGTON, D.C. — Prezidento patarėjas Richard Allen vakar išėjo iš prezidentūros. Jis pradėjo nesutikimus su sekretoriumi Aleksandru Haig. Vienam nepatiko kito politika. Abu pasižadėjo bendradarbiauti su prezidentu Reaganu, bet Allen vedė "partizaninę kovą" prieš Valstybės sekretorių. Prezidentas Reagan pasikvietė abu vyrus ir patarė bendradarbiauti. Pasižadėjo, bet nieko iš tų pažadų neišėjo.

Allen paliko Baltųjų Rūmų seife voką, laišką ir tūkstantinę. Pasirodo, kad ta tūkstantinė buvo japonų kyšis Allenui. Jis tūkstantinę padėjo ir užmiršo, o ją suradęs pareigūnas atidavė teisingumo departamentui. Allen paaiškino, kad jis tūkstantinę paėmė, bet apie ją užmiršo. Atrodo, kad Allenui pavyko įtikinti tardytojus, kad blogos valios nebūta.

Ant voko užrašyta $10,000

Voke rasta tūkstantinė, bet ant voko užrašyta $10,000. Kas tą sumą užrašė, taip ir nebuvo aišku. Allen tvirtina, kad jis tos sumos neužrašė. Jis atsimenąs, kad buvo tūkstantinė, bet apie $10,000 jis nieko nežino.

Teisingumo departamentas vis dėlto nori išaiškinti, kaip ta $10,000 suma atsirado ant voko. Jeigu buvo, tai kur tie pinigai? Tada Allen nutarė prašyti prezidentą, kad jį atleistų iš patarėjo pareigų. Jis atsivedė žmoną ir sūnų, kad paskutinį kartą aplankytų Baltuosius Rūmus. Prezidentas iš Kalifornijos Allenui atsakė, kad jis, jeigu nori, gali iš patarėjo pareigų atsistatyti, bet kai reikalas paaiškės, tai galės grįžti.

Tuo tarpu atėjo žinia, kad tas žurnalistas, kuris davė tūkstantinę, rengiasi važiuoti Amerikon su visais dokumentais.

Allen pardavė Hannafordo bendrovę

Šitomis dienomis paaiškėjo, kad Richard V. Allen prieš metus pardavė garsinimų bendrovę Hannafordui.

Allen paraiškė spaudos atstovams, kad jis pardavė vieną biznį, bet jis nepaminėjo, kokį biznį jis turėjo ir kam pardavė. Tik vėliau paaiškėjo, kad jis savo garsinimų bendrovę (Potomac International) pardavė Hannafordui. Ta pati bendrovė vadovavo prez. Ronald Reagano rinkiminei kampanijai.

Algimantas Gečys sukišo Hannafordo bendrovei $30,000, bet Bendruomenės taryba nutarė daugiau pinigų neskirti, o pats Gečys nutarė, kad be pinigų negalės veikti.

BEGINO MINISTERIAI TARĖSI LIGONINĖJE

TEL AVIVAS, Izraelis. — Premjeras Beginas sukvietė ministerius į ligoninę aptarti Europos valstybių karių norą saugoti strateginės Sinajaus kalnų pozicijas.

Premjeras užprotestavo prieš Europos ginkluotų pajėgų siuntimą į Sinajaus kalnus. Jis norėjo dar griežtesnį nutarimą padaryti, bet ministeriai patarė jam neskubėti su sprendimu.

Amerikon penktadienį buvo atvykęs Izraelio užsienio reikalų ministeris Yitzhak Šamir, kuris septynias valandas tarėsi su sekretoriumi A. Haig. Jis ministeriams trumpai išdėstė savo misijos pasėkas. Po to nutarta, kad į JAV vyktų ir krašto apsaugos ministeris Ariel Šaronas, kuris plačiau aptars JAV-Izraelio bendradarbiavimo galimybes, siekiant išlyginti nesusipratimus, kilusius dėl pardavimo modernių lėktuvų Saudi Arabijai.

— Honduro generolas Policarpo Paz Garcia pareiškė, kad jis leis krašto gyventojams išsirinkti tokią valdžią, kokios jie nori. Jis tvirtina, kad po išrinktajam perduos vyriausybę. Nacionalinės partijos kandidatas buvo Ricardo Zuniga, bet jis pralaimėjo liberalams.

Ponia Zerr paskirta Visuomeninių reikalų tarybos pirmininke

RŪGIMAS PRASIDĖJO BOSTONE, BET BURBULAI TIKTAI ŠIANDIEN IŠKYLA VIEŠUMON

NEW YORK, N.Y. — Keziuko vadovaujamas radijas sekmadienį paskelbė, kad inž. Algimantas Gečys, Kutkaus vadovaujamos JAV Lietuvių Bendruomenės sudarytos Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, praeitą savaitę atsistatydino iš pirmininko pareigų.

Posėdžiavusioji Visuomeninių reikalų taryba tuojau išrinko Aušrą Matulaitytę Zerr eiti tarybos pirmininkės pareigas. Ne visi tarybos nariai dalyvavo posėdyje, tai jiems išsiuntinėti laiškai, kad patvirtinta ponia Zerr pirmininkės pareigoms.

Tarybos nariai tuojau patvirtino Aušrą Zerr Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos pirmininke. Inž. Gečys nemanė, kad nariai priims jo atsistatydinimą lengva ranka ir pirmininkės pareigoms paskirs ponią Zerr.

Patvirtinus ponią A. Zerr, tada Gečio pasitraukimas iš pirmininko pareigų buvo formalizuotas ir jo pasitraukimas oficialiai patvirtintas. Tada Gečys pareiškė, kad jis pasitraukė ir iš Bendruomenės veiklos. Praeitą sekmadienį Kezio vadovaujama radijo valanda oficialiai visiems pranešė, kad inž. Alg. Gečys tikrai atsistatydino iš Visuomeninių reikalų tarybos pirmininko pareigų ir pasitraukė iš bendruomeninės veiklos.

Pranešimas, kad pasitraukia Amerikos lietuviams įdomus bet jiems taip pat rūpėtų patirti apie pasitraukimo priežastis.

Prieš porą savaičių inž. Gečys išsiuntinėjo laišką apie Kapsuko universitetą ir jame įsteigtus kursus užsienio lietuviams "kalbos žinioms gilinti". Tuo klausimu Gečys išsiuntinėjo laišką Kutkaus vadovaujamos JAV Liet. Bendruomenės veikėjams ir kai kuriems laikraščių redaktoriams. "Dirva", o vėliau ir Naujienos tuo klausimu parašė įžanginius, kuriuose įrodė, kad inž. Gečys neturėjo nuovokos apie komunistą Kapsuką ir apie bemokslio vedamą "kultūrinį darbą". Jam buvo labai nemalonu, kad jis parašė apie "pažangų veikėją", neturėdamas nuovokos apie jo veiklą. Savo garbiančiam, Amerikos lietuvius vesti norėjusiam ir tokią klaidą padariusiam jautriam žmogui tai būtų užtekę pasitraukti iš vadovybės ir grįžti prie studijų, bet abejojame, kad inž. Gečį būtų pavekusios padarytos klaidos. Jis mano, kad Kapsukas, nors ir komunistas, buvo "pažangus žmogus" ir kad Amerikos lietuvių vaikai gali važiuoti į Vilnių ir Vilniaus universitete pasimokyti.

Greičiausia, kad čia prisidėjo Bendruomenės vadovybės skirti pinigai Baltų Lygos užsimojimams. Gečys išleido labai dideles sumas "Visuomeninių reikalų tarybai". Šiai tarybai jis išleido daugiau pinigų, negu visiems kitiems Bendruomenės reikalams. Be pinigų, Gečio tarnegalės parodyti jokios veik Jeigu Gečys iš tikrųjų pasitrakė, tai lietuviams bus daug le viau susitarti.

DAMASKE SPROGO GALINGA BOMBA

DAMASCUS. — Sirijos sos nėje šeštadienį sprogo galin bomba netoli mokyklos. Sprogmas buvo toks galingas, kad užmušė 64 žmones ir sunkiai s žeidė virš 130.

Bomba buvo įrengta autom bilyje. Mašina atvažiavo pari ton vieton ir sprogo. Norėta p kenkti valdžios pareigūnams kariams. Parinkta vieta bu tankiai apgyventa.

Netrukus televizija rodė darytą žalą. Žmonės ėjo apš šiotomis galvomis, rankom kojomis. Telefonu kažkas pr nešė, kad bombą paruošė už bano laisvę nuo užsieniečių k vojanti grupė. Dabartiniu me Libane yra Sirijos karių. T grupė nori galimai greičiau prašyti Sirijos karius, tai va toja tokias priemones.

MEKSIKIEČIAI KERŠTO NEUŽMIRŠTA

CHICAGO, Ill.—Padėkos D ną Logan Square apylinkė buvo nušauti keturi vyrai, d sunkiai sužeisti.

Praeitą sekmadienį, išsikalb jus su gyvais likusiais, paaiš jo, kad tai pasėka besitęsian keršto. Keršijo Varelų šeim penkerius metus besirucš šiam buvusiam žingsniui. Se madienį vakare Limas įsa sulmti 22 metų Joaquin Vare 42 metų Ignacio Varelą ir metų Rogelio Arroyo. Turi žinių, kad jie išbėgę iš Chicag ir skuba Meksikos link.

HONDURAS IŠRINKO PREZIDENTĄ

TEGUCIGALPA, Honduras Prieš 17 metų Honduro kar nuvertė liberalinę vyriausybę įvedė karišką diktatūrą. K kartus kariai buvo besiruo pasitraukti, bet vis pakeisd savo nuomonę ir tebevaldyd kraštą.

Praeitą sekmadienį vis dėl amerikiečių spaudžiami, jie tikė leisti laisvus rinkimus. sus — karius ir civilius — r kimų daviniai nustebino. Did gyventojų dauguma pasisakė liberalų partiją, kurių prieš metų generolai nuvertė. Dal liberalų partija gavo žym daugiau balsų, negu anksč gaudavo.

Prezidentu išrinktas 54 m amžiaus Roberto Suazo Cor va. Krašte buvo pusantro m jėno registruotų balsuotojų.

— Irano kariams pavyko mušti irakiečių karius ir atsii 70 kaimų, b t nepavyko ati nė vieno didesnio miesto.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 1: Natalija, Butegeis, Šilė, Gėdūnė, Dargaitis, Iža.

Saulė teka 6:58, leidžiasi 4:20. Oras vėsesnis.

TVIRTA SVEIKATA – PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

★

KRŪTŲ LIGOS (2)

Kol dar laikas, bėkime krūtų ligoms už akių; tik taip elgdamiesi, sumažinsime savas kančias bei ašaras.

(Mediciniškas raginimas)

Krūtų UŽDEGIMAI pasitaiko dažniausiai per pirmus du mėnesius pradėjus maitinti kūdikį krūtimi. Supūliavimas atsiranda dėl užsikrėtimo pūlius sukelianičiomis bakterijomis (staphylococcus). Toks krūtų supūliavimas geriausiai išvengiamas švariai, higieniškai užsilaikant. O kai pasitaiko supūliavimas, jis gydomas atsakančiais antibiotikais.

Labai retais atvejais krūtys supūliuoja nežindymo metu. Tas pasitaiko sergant šiltinėmis (paratyphoid ar typhoid fever), bruceloze (brucellosis) bei kiaulike (mumps).

Dabar labai retai krūtyse prisimeta džiova. Paprastai nuo šonkaulių džiovos suserga krūtys džiova (tuberculosis). Atsiranda daugybiniai pūliuoją židiniai (volys). Žinoma, džiova tada randama kituose organuose, dažniausiai plaučiuose.

Įvairios krūtų ligos

Senesnio amžiaus moterims prie spenelio gali išsipiešti pieno latakėliai. Kai pensininkėms krūtys sumažėja, tada minėti pieno latakėliai esti ryškiai pastebimi (mammary duct ectasia). Tai gerybinė, ne blogybinė liga. Pieno latakėliai, tuojau po speneliu esantieji, išsiplečia ir prisipildo riebalinėmis medžiagomis ir celių skutenomis. Kartais gali atsirasti su pertrauko mis užeinantieji skausmai ir vietinis uždegimas. Kartais net išskiros per spenelį gali būti kruvinos. Gali spenelis rastis vidun įtrauktas. Tada reikės atskirti tokią gerybinę ligą nuo panašius reiškinius (kraujuotas išskiras ir spenelio įtraukimą) sukeliančio krūtų vėžio. Tokiais atvejais reikia paimti ištyrimui visą spenelį (nipple excision).

Kai pasitaiko užgauti krūtis, tada gali atsirasti riebalų apmirimas (fat necrosis). Kartais toks riebalų apmirimas gali būti nepastebimai mažas. Po užgavimo gali atsirasti tas riebalų apmirimas pavidale guzo. Jis esti skausmingas ir turi kraujosruvas — mėlynes. Po kiek laiko toje vietoje krūtis gali susitraukti, atrofuotis. Tada oda įdumba toje vietoje. Tada prisieina ištirti gabalėlį krūtų, ar ten neatsirado vėžys (carcinoma).

Užgavaus krūtinę, gali užsikimšti krūtinės ir pasirdžio srities venos (thrombosis) arba gali po oda esančios venos sukietėti (sclerosing subcutaneous phlebitis). Toks venų pakitimas gali gautis nebūtinai po užgavimo tos vietos, bet ir dėl nepastebimos priežasties, kaip tiš giedro dangaus. Taip pakitusios venos esti išorinėje krūtų pusėje pavidale į virves panašių sustorėjimų, kurie pradžioje esti skausmingi ir dažnai nusitęsia iki pažasties ar net iki pasirdžio. Tokie sustorėjimai gali užsitęsti metais, bet jokio gydymo nest reikalingi.

Taip vadinama liga SARCOIDAS labai retai krūtų odą paliečia. Pačią krūtų gilumą gali apimti antrinis AMYLOIDOSIS. Žemiau krūtų raukšlėse gali išsivystyti liga vadinama EOSINOPHYLIC GRANULOMA. Tai laabi reti krūtų sunegalavimai.

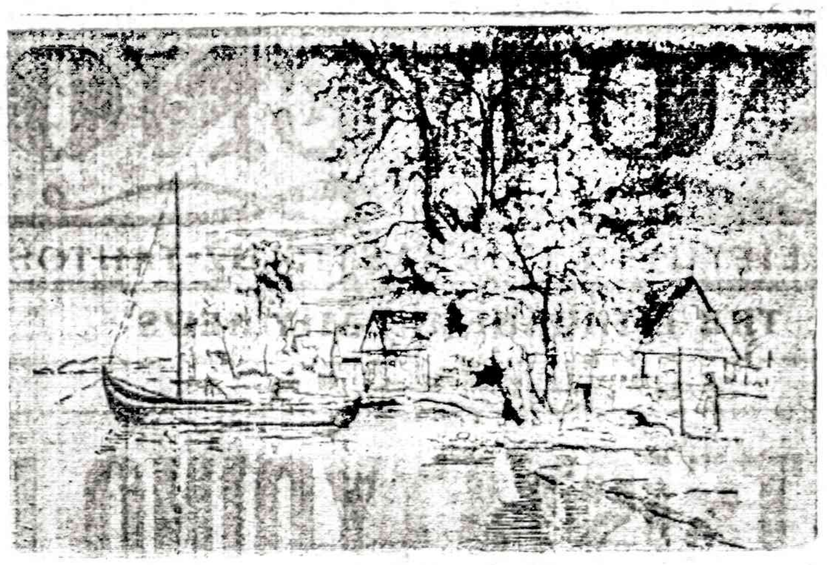

Ruduo lietuviškoje sodyboje

Nepamirština, kad krūtų vėžys kartais (tiesa, gana retai) gali pasiraikšti kaip pamažu augąs, raudonas, šiltas, sukietėjęs augly. Toks būdamas, jis primena bakterijų sukeltą rožę — uždegimą (cellulitis). Tada toks vėžys vadinamas uždegiminiu vėžiu (inflamatory carcinoma). Tada pakinta krūties oda toje vietoje.

Krūtų išpūslėjimas

Kaip jūroje kartojasi potvynis su atoslūgiu — taip, nelyginant, patvinsta ir atsileidžia moteriškių krūtys (stimulation ir involution) kiekvienų regulų metu. Moteriški hormonai (estrogenai) skatina gausėti krūties audinius (proliferation). Po tokio gausėjimo audinių krūtyje, kitas moteriškas hormonas (progesteronas) skatina tuos audinius (jų pusleles) išskirti, sekretuoti skystį. Po tokio jaunidimo seka krūtyse atoslūgis (involution). Ir taip nusiduoda kiekvienų mėnesinių metu. Taigi, taip krūtyse permainos — paburkimo ir atsileidimo kartojasi kas mėnuo. Toks krūtų mėnesinis kaitaliojimas yra normalus — tokia yra moteriškės prigimtis.

Vienok, neretai krūtyse atsitinka kitokie reiškiniai. Atsiranda gerai riboti, apibrėžti uždegiminiai pakitimai prieš kiekvienas mėnesines. Tada krūtys esti skausmingos, patvinkusios ir jose pagausėja guzuotumas (nodularity).

Toks krūtų pakitimas atsiranda dažniausiai negimdžiusioms ir jis gali pranykti po pagimdymo ir kūdikio krūtimi maitinimo.

Minėtai krūtinis negaluojančioms (negimdžiusioms) yra galima pagalba. Duodama vyriškas hormonas: METHYLTESTOSTERONE, penki miligramai tabletės, kasdien po vieną tabletę, per septynias ar dešimt dienų prieš kiekvienas regulas. Šitoks vaisto ėmimas palengvina minėtą krūtų skaudėjimą prieš mėnesines.

Kai gydytojas įtaria pūsles (cystas) krūtyse esant, jis gali su adata mėginti ištraukti iš tų pūslių skystį. Tokį pūslių siurbimą gydytojas gali atlikti savo ofise, vietiniai apmarinus odą. Gydytojas paima tyrimui dalį krūtų audinio (biopsy) sekančiais keturiais atvejais. 1) Kai negaunama skysčio iš pūslės; 2) kai gautas pūslės skystis yra kruvinas; 3) kai pūslė nepranyksta, visiškai ištraukus iš jos skystį, ir 4) kai ištuštinta pūslė vėl prisipildo skysčio po keleto dienų. Paprastai netiriamas pūslės skystis mikroskopiškai, nes pakartotinai jį tokį tiriant negauta vertingų davinių.

Kaip minėta, toks krūtų paburkimas ir atsileidimas karto jasi kas mėnuo. Vėlesniame moteriškės amžiuje minėtas krūtų kaitaliojimasis (stimulation ir involution) kas kiekvieną mėnesį gali privesti krūtis į ištisinį bei guzuotą sukietėjimą (diffuse bei nodular fibrosis). Tada gali atsirasti įvairaus dydžio pūslės krūtyse. Toks krūtų pakitimas vadinamas CHRONIC CYSTIC MASTITIS (chroniškas pūslėtasis krūtų uždegimas).

Toks krūtų išpūslėjimas gali būti panašus į vėžį krūtyje. Vienok tą išpūslėjimą nuo vėžio galima atskirti, nes išpūslėjimas yra laikas nuo laiko (o ne visą laiką) skausmingas. Be to, išpūslėjimas kiek sumažėja po mėnesinių.

Nežiūrint to, krūtų vėžys gali būti kartu su ištisiniu krūtų išpūslėjimu — guzuotumu. Susekta, kad krūtų vėžys dažniau pasitaiko tada, kai krūtys esti pūslėtai pakitusios (guzuotos pūslėmis). Todėl gydytojas elgiasi protingai: jis daro biopsiją (paima gabalėlį krūtų audinio mikroskopiškam tyrimui) iš įtartinai kietos vietos. Išmintingas gydytojas taip elgiasi, nelaukdamas, kad guzas iki kitų mėnesinių pranyktų.

Dideliam krūtų išpūslėjimui esant, daroma paprastas krūties prašalinimas (simple mastectomy). Kartais galima krūtį prašalinti, ant jos esančią odą nesužeidžiant ir paliekant speneli nesužeistą. Tada krūtis atstatoma dirbtinai: įdedama dirbtina medžiaga (silastc implants).

Krūtyse augliai

Gerybinis auglys (fibroadenoma) krūtyje gali atsirasti bet kokio amžiaus moteriškei, bet dažniausiai tokie gerybiniai augliai atsiranda joms dar 30 metų nesulaukus. Jie skiriasi nuo blogybinių auglių (vėžių) dvejopai: 1) jie esti paslankūs, ir 2) jie turi gerai apribežiuotus kraštus. Nežiūrint to, būtinai gydytojas padaro tokio gerybiškai atrodančio auglio biopsiją.

Pasitaiko gerybiniai augliai pieno kanalėliuose (intraductal papillomas). Jie esti labai maži, neapčiuopiami ir sukelia spenelio srities kraujavimą. Nors jų užčiuopti dėl jų mažumo negalima, vienok paspaudus jų esamą vietą, spenelis ima kraujuoti. Visada esti patariama tokius mažus auglius prašalinti chirurgiškai — juos išpiauti.

Gerybiniai augliai vadinami SARKOMOMIS (SARCOMAS), sudaro 3% visų krūtyse pasitaikančių auglių. Pagal jų audinių sudėtį, įvairiais vardais tos sarkomos vadinamos (dažniausiai pasitaiko FIBROSARCOMA). Dar esti LYMPHOSARCOMA, LIPOSARCOMA, HEMANGIOSARCOMA ir CYSTOSARCOMA. Pastaroji esti labai didelė, greitai auganti. Ji atsiranda iš buvusios anksčiau minėtos FIBROEDENOMOS. Ji gali užimti visą krūtį. Jos oda plona, paviršutinės venos išplėstos.

Nors tie augliai skaitomi gerybiniais, chirurgiškas jų prašalinimas yra reikalingas, nes yra davinių, kad jie gali kraujo keliu keliauti į kitas kūno vietas.

Išvada: Gilinkimės į krūtų pakitimus, tada lengviau pasiduosime gydytojo nurodymams. Žinoma, tada apturėsime didesnę naudą. Gana dabar moteriškėms pažnai pavėluotai pas gydytoją kreiptis. Gana taip pat nepakiausyti gydytojo nurodymams. Gana, iš kitos pusės, bereikalingai gąsčiotis dėl, palyginti, gerybinių krūtyse pakitimų. Sekantį kartą apie vėžį krūtyje.

Pasiskaityti. Harrison: The Principles of Internal Medicine.

* * *

STENKIMĖS GERU PATARIMU PASINAUDOTI

KAI GERI VIDURIAI TURI GEROS GALVOS SAVININKĄ

Klausimas: Didžiai Gerbiamas P. Daktare, prašau patarimo: turiu kietus vidurius. Einu į tenkas trys dienos ir sunkiai nugaliu reikalą.

Valgau ryte: virtas vanduo su pienu ir užsaldyta medumi. Kiaušinis be trynio, medus ant duonos ir varškė — tai pusryčiai. 11 val. bananas, obuolys, sunkos puodelis ar pasukų puodelis.

2:30 val. p.p. pietūs: miltinis blynas, kartais bulvinis. Vištos koja, kumpis su duona ir pomidoras. Vakare, 7 val. sriubos: ar pieniška, ar iš dėžučių. 9-tą vtl. vak. atsigeriu puodelį vandens.

P.S. Kalėdoms turėsiu jau 80 metų amžiaus. Nerūkau ir negeriu. Su tikra pagarba.

Noriu skaityti Jūsų patarimą Naujienose.

Atsakymas: Geriausi linkėjimai Tamstai, 80-mečio sulaukusiam, ir susitvarkymo vidurių! Labai gerai maitiniesi, bet nepakankamai naudingų skysčių vartoji. Savo vidurius įpratinai tingėti taip, kaip netikusi motina įpratina čionykštį savo sūnų nedirbti.

Jau buvo arti tuziną kartų patarta šiame puslapyje, kaip vidurius tvarkyti, bet Tamsta nekreipei dėmesio. Tamstos viduriai tvarkoje — tik jie turi kietos galvos savininką, kuris neboja vidurių reikalavimų. Dabar už tai pradėk daboti. O Tamstos viduriai štai ko reikalauja.

1) Persišviesk storas žarnas ir bendrai visus vidurius, ar nėra kokios priežasties vidurių neveikiai. Žinoma, būdamas gydytojo žinioje taip padaryk.

2) Esant normaliems viduriams (po peršvietimo X-Ray), reikia duoti gausiai naudingų skysčių. Sriubas (ne iš dėžučių, jos surios) valgyk TRIS KARTUS dienoje — taip, kaip Lietuvoje žmonės valgo ir niekad vidurių kietumu nesiskundžia.

3) Po pusryčių eik išvietėn ir sėsk ant puoduko vidurių pratinimui judeti. Sėdėk po 20 minučių — ar nori, ar ne tuštintis. Galvok apie žarnų tuštinimąsi. Jei nesitustins per tą laiką — stokis, kad rytoj rytą tą patį kartotum. Už kelių dienų viduriai ims tuštintis.

4) Išgerk rytais ant tuščios gerokai karštoko-šilto vandens dvi stiklines, dar net lovoje gulėdamas. Ant pietų irgi 2 stiklines tokio vandens. Vakare irgi dvi.

5) Valgyk ne kaip žvirblis, bet kaip lietuvis vaisių-daržovių — tiesiog kvortomis jų sunaudok.

6) Gerk rūgusį pieną ar pasukas. Saldus pienas kietina vidurius. Negerk kavos. Valgyk po tris pyragaičius ALL BRAN. Išvirk semenų (flax seed), iš vaistinės ar specialios krautuvės gautų, vieną valgomą šaukštą kvortoje vandens — virk geroką pusvalandį. Dapildyk išgaravusį vandenį ir kas valandą gerk po keletą gurkšnių. Jokių liuosuojančių vidurius vaistų nenaudok. Pasivaikščioti nepamiršk. Parašyk kaip einasi. Sėkmės!

IŠ KITOS PUSĖS

Mūsų laikraščiuose trūksta kryžiažodžių. Tą spragą iš dalies padengia vedamieji, patiekdami mįsles ir galvosūkius. Pavyzdžiui, Draugo spalio 29 d. Nr. b. kv. rašo apie "aktyviai besirausiančius sovietinius kurmius", pastebėdamas:

Dar prieš metus Valstybės Departamentas... lygiai kaip viena mūsų centrinė politinė organizacija ir vienas lietuvių laikraštis, visomis išgalėmis rėmė Amerikos detante (bendravimą) su sovietais, nurodinėdami, kad iš to daug naudos turi ne tik JAV, bet ir pavergtieji. Šios klaidingos akcijos dėka sovietai išaiškino ir mūsų pogrindžio organizacijas, suėmė daug nelegalios pogrindžio spaudos darbuotojų".

Po to ir nenorom pradedi spėlioti, kas jie būtų: ALTa Akiračiai? Kadangi paskutinieji neturėtų būti populiarūs Draugo skaitytojų tarpe. Jie greičiau atsimintų... Ateitį. To gražiai leidžiamo žurnalo š. m. 4 Nr. yra atspausinta Tomo Venclovo paskaita ateitininkams, kurioje palankiai atsiliepiama apie detentę:

Nemanykime, kad tik patriotiškai nusiteikusių valdininkų dėka Lietuva laikosi geriau negu kitos sovietinės respublikos. Yra čia šiek tiek ir pačios Maskvos noro padaryti Pabaltijį vitrina Vakarams. Dabar tas noras žymiai sumažėjęs, nes detente faktiškai griuvo, ir Pabaltijo reikalai intensyviai blogėja".

Dar sunkiau išsprendžiamą galvosūkį patiekia straipsnio galas, klaucimas:

"Ar kartais sovietiniai kurmiai, besirausdami mūsų tarpe, kurdami paralelines organizacijos... nėra įsiveržę į... kovos dėl Lietuvos laisvės barus?

Pirmas spėjimas būtų (R) Bendruomenė! Juk kitos paralelės organizacijos neturime, bet viena iš jos įsisteigimo priežasčių buvo Bendruomenei be (R) primetamas bendravimas su oku pantais. Jei tas spėjimas netinka, kita galimybė būtų neseniai įsisteigęs Kalifornijos frontininkų "vienetas". Aiškiai nepasisakydamas, autorius tik padidina įtariamųjų skaičių, kas kelia tradicinį klausimą. Kieno naudai tai daroma v m.

(Iš Dirvos)

Kupranugaris gali išsilaikyti be vandens 30 dienų.

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of this publication and The Advertising Council.

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina $5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Dr. VYTAUTAS DARGIS

Su SLA ekskursija į Karibų jūrą

Dr. Vytautas Dargis

Ankstyvas rytas O'Hare aerodrome, bet lietuviai turistai nesnaudžia — jau neša lagaminus ir čemodanus prie savo skridimo linijos. Ponas Raščiauskas (it vyskupas) visus laimina ir drąsina: "Nebijokit! Nepaskęsit, o piratų jau nėra!". O dvi ponc Raščiausko asistentės — panelė Mileriūtė ir Laimutė tik šypsosi ir instruktuoja...

Nuotaika gera, kaip bažnyčioj prieš atlaidus, tad atiduodame "sunkiąją artileriją" — lagaminus ir nešiojamės su savimi kas prie širdies arčiau — doleriukus. Na, jau lipam į lėktuvą ir užimame savo vietas. Kažkaip širdis sudreba ir prisimena liaudies daina: "Ar nuneši mane jauną pėr pusantros valandėlės?" Bet dauguma mūsų jau apyseniai ir ne žirgas čia stovi, bet didelis sprausminis 727 lėktuvas. Kai jis panešė į viršų, tai vienas turistas ir šnektelėjo: "Gerai, rupūže, kad dar pusryčių nevalgiau!" O jau mes ore — debesėliai lengvučiai tik skraido, tik skraido... Malonios stiuardesės jau nešioja valgį. Kalbus tautietis vėl filosofuoja: "Ant lygios skridimo linijos jau gali valgyti be baimės!" Na, ir kertam.

Pora valandų praslenka it minutės, ir jau matome Miami. O gražumėlis — dangus mėlynas, vatiniai debesiukai ir mėlyna jūra... Tik norėk ir gyvenk! Tump... tump... siekia žemę lėktuvo ratai ir mes jau Miamyje. Visa lietuviška "kavalkada" griebia čemodanus ir laukiame autobuso į uostą nuvežti. Jau mes uoste ir dairomės to didelio laivo, didelio "parachodo", kaip žemaitis turistas išsireiškia. "Va, va, Karnavalas!" parodo simpatiška tautietė SLA keliautoja. "Čia tau ne Nemuno garlaivis!", komentuoja kitas keliautojas. Va ir dideli vartai, su laiptais viršun, su dideliu užrašu "Carni vale".

"Palikite savo viltis čia įeinantieji!", rašė Dante Alighieri savo "Dieviškoje komedijoje" Jaučiuosi, kaip įeidamas į Bendruomenę su partiniu bilietu. Na, bet "frontavikų" bičiuliai dar vis Bendruomenėje laikosi, tai nenupuola ūpu ir jūsų beraštis savo įspūdžius.

Lieptas ir būdelė su pareigūnėmis — tikrina dokumentus, išduoda maisto-laiko kortelę ir jau ant laivo. Baltai apsirengęs laivo patarnautojas sveikinasi ir nurodo kelią į kajutę. Visai kaip ant televizijos "Love Boat". Randu savo kajutę ir, ačiū tau, Viešpatie!, žiūriu — ponas Šarapnickas iš Kanados, garsus SLA veikėjas ir labai malonus, draugiškas lietuvis patriotas. "Viskas per pusę!", sako ponas Juozas Šarapnickas, ir aš, spausdamas jo lietuvišką dešinę, kartoju: "Iš tavo burnos į Dievo ausį!"

Na, pradedame išsikraustyti ir šnekučiuojamės. Įdomu, kokį kajutės numerį turi kiti mūsų kelionės kompanionai — ypač Povilas P. Dargis, SLA prezidentas. Einame užkąsti ir susitinkam su tautiečiais bendrakeleiviais. Visi ant denio ir laivas pradeda judėti jūros linkme. Skamba maršas "Ankers Away!" ir jau judam. "Carnivale" sumauroja taip, kaip liūtas Brookfield zoologijos sode, ir slenka uosto įrengimai, tiesdami kelią į Atlantą. Jau išplaukiame į jūrą. Tolsta Miami pastatai, tolsta ir Key Biscayne didžiuliai kondominium pastatai. O jūra ima banguoti, liūliuoti. Mintys skrenda Atlanto paviršiumi, jo raibuliuojančiomis bangomis ir keteromis. Juk tas pats Atlantas jungiasi ir su Baltijos jūra ir plauna gintarines Lietuvos pakrantes... O dangus toks mėlynas virš Atlanto! Prisimena poeto Inčiūros eilės: "Niekur neišeisi, niekur iš laukų tų, kur dangus toks melsvas, kaip melsvi linai! Nors svetur ir auksu grįsti miestai būtų — be Tėvynės dūmų trokši tu tenai." Bet realybė čia, laivas "Carnivale", Atlantas ir galingoji lietuviška organizacija SLA.

Na, ir pirmasis "Love Boato" siurprizas — aliarmas. Visi skuba su gelbėjimosi juostomis prie pažymėtų vietų ties išėjimu į denį ir laivo pareigūnas duoda instrukcijas per garsiakalbį. "Matyt, jūrų skautu nesi buvęs", sako mano prietelius Šarapnickas, "ne taip gelbėjimosi juostą užsidėjai!" "O vis vien rykliui būčiau gardus kąsnelis", atsakau ir pasiglostau savo "padrę". Medaus mėnesį praleidžiančios porelės tik glaudosi ir, matyti, kad nė negalvoja apie jokius ryklius ar pavojus. Signalas! Ir nešam savo "muilelius" (anot Kauno žargono) atgal į kajutes. Mūsų numeris yra E115. Atrodo, turėtų būti laimingas. "E" reiškia "eina". O sudėjus 1 plus 1 plus 5 = 7, tai laimingas skaičius. Reiškia, rykliams nebus "dielos" (vėl anot Kauno žargono).

(Bus daugiau)

Dail. Jurgis Juodis Romo Karantos pėdomis Aliejus

DETROITO NAUJIENOS

Kariuomenės šventės paminėjimas Detroite

Minėjimas pradėtas per abidvi lietuvių radijo programas trumpais apibūdinimais, kas tai yra Kariuomenės šventė, po to pagrojo kariškus maršus. Pagrindinis šventės minėjimas įvyko lapkričio mėn. 22 d. su pamaldomis Šv. Antano parapijos bažnyčioje už žuvusius karius ir kovotjus už Tautos laisvę.

Į bažnyčią buvo įneštos keturios organizacijų vėliavos — Kūrėjų-savanorių, dvi šaulių ir Dariaus-Girėno klubo. Vėliavų įnešimui vadovavo Švyturio Jūrų kuopos pirmininkas B. Valiukėnas. Šv. Mišias atnašavo parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, kuris ir pasakė tą dienai pritaikintą pamokslą. Po pamaldų, parapijos salėje įvyko akademija. Vadovavo ramovėnas teis. Stasys Šimoliūnas. Po trumpo įžanginio žodžio pakvietė paskaitai rašytoją Balį Gražulį. Kalbos turinys skyrėsi iš praeitų Kariuomenės šventės minėjimuose pasakytų kalbų.

Prelegentas pažymėjo, kad rusams užimant Lenkiją ir mūsų Vilnių, lietuviai mobilizavosi. Bet jis nepaminėjo kieno įsakymu mobilizavosi — karo komendanto ar aukštesnio apreigūno įsakymu. Kauno apylinkės ūkininkai pristatė vežimus ir arklius į Kauno aukštosios Fredos dvarą. Tam punktui vadovauti, priimti vežimus ir arklius iš ūkininkų, paskirtas to meto Panemunės artilerijos karininkas Balys Gražulis.

Kaip rašytojas, jis labai vaizdžiai nupasakojo tuolaikinę mobilizaciją, bet nepasakė pagal kieno paruoštus sąrašus pristatė vežimus ir arklius. Kariškoji komisija vežimus ir arklius tikrino ir priėmė, žiūrėdami pro dvaro pastato langą. Arkliukai apskurdę, pilvai išpumpę, pakritę, vos paeina... Pavalkų viržiai suvyti, iš skudurų suraišioti, tuojau sutrūko, reikėjo ieškoti ar patiems pasigaminti viržius. Vežimai mediniai, vienas ratas didesnis, kitas mažesnis, stipinai išklibę, dranglės išbyrėjusios. Paklausti ūkininkai, kodė tokius blogus arklius ir vežimus pristate, pasiteisino, kad, bėk tai, "tokie buvo užrašyti, tokius, ponuli, ir pristatėme". Taip ūkininkas nusižeminęs pasiškino, o gal tokius ir užrašė, nes niekas nenori gerų daiktų. Dar keista, kad vežimai ir arkliai komisijos buvo priimami, stebint pro langą. Kodėl nepriėita arčiau prie apšiurusio arkliuko ar vežimo? Tai kas gi tuos arklius ir vežimus surašinėjo? Gal tie surašinėtojai irgi, pro langą žiūrėdami, rašė? Prelegento kalboje nebuvo paminėtas nei seniūnas, nei viršaitis. Nejaugi ir jie nedalyvavo prie komisijos? Reikia manyti, kad mobilizaciją vykdė karo komendantai. Už tokius sabotavimus karo komendantai turėjo teisę tuoj pat vietoje nusižengusį nubausti arba įsakyti, kad per tris valandas pristatytų vežimą ar kuiną. Karo komisija to nereikalavo, pati susirašiojo viržius, susiramstė vežimus ir išvyko nurodytom vietom.

Prelegentas toliau papasakojo, kad bevažiuojant susitiko atvažiuojančius motorizuotus lenkų karius. Pravažiuojant pasisveikino — "dzendobri litovcai", paspaudė mašinas, "aptaškė mus purvais ir nuvažiavo, o mes sūvos judančiais vežimais kasėmės tolyn. Mes iš gėdos turėjome rausti."

Paskaitininkas toliau dėstė klausytojams: "Kaip mes galėjome kariauti prieš moderniškai motorizuotus rusus su paprastu šautuvėliu?" Čia reikėtų atsakyti kitu klausimu: "O kaip daug metų su paprastu šautuvėliu kariavo partizanai?"

Prelegentas teigė, kad nei kariai, nei visa tauta nebuvo paruošta ar pasiruošusi kariauti. Atsarginiai kariai, prelegentas sakė, į mobilizacijos punktus atėjo girti, nesilaikė drausmės. Gal ir tiesa, bet kas gi kaltas, kad nepristatė tinkamų vežimų bei arklių, neparuošė mobilizacijai? O jei neparuošė, tai nereikėjo nei mobilizuotis. Nebūtų reikėję rausti iš gėdos.

Šį rašinį rašant, man atėjo į galvą mintis apie lenkų susuktą Žalgirio kovų filmą. Gal nevėltui tame filme mūsų karius vaizdavo mažiukais, kailiais apsidangsčiusiais.

Prelegentas, baigdamas paskaitą, pareiškė, kad anais nepriklausomos Lietuvos laikais ir dabar kovotojai už Lietuvos nepriklausomybę buvo puskarininkiai ir viršilos. Pristatė kaip pavyzdį: česį Šadeiką, Stasį Garliauską, Antaną Grinių ir kitus, kurių nespėjau pasižymėti. Pastebėjo, kad kitais kovotojais sąrašą gali papildyti patys klausytojai. Tuo ir baigė paskaitą.

Po paskaitos, A. Misiūnas perstatė birutiečių pirmininkę Kristiną ir jos vyrą kūrėją-savanorį Kazimierą Daugvydus, sulaukusius 50 metų vedybinio jubiliejaus. Cecilija Balsienė ir Emilija Kutkienė jubiliatams Daugvydams prisegė po gėlę, apjuosė tautine juosta ir įteikė dovaną. Klebonas kun. Alfonsas Babonas įteikė iš popiežiaus gautą palaiminimą. Visi dalyviai sudainavome Ilgiausių metų. Taip pat sudainavome Ilgiausių metų ir muzikui, vargonininkui Stasiui Sližiui, jo gimtadienio proga.

Tuo ir baigėsi Kariuomenės šventės paminėjimas. Po visų ceremonijų — kavutė su užkandžiais. Užkandžius paruošė birutietės.

* * *

Michigane bus renkamas gubernatorius

Lapkričio mėn. 16 d. Renaissance Centre Detroite, dalyvaujant virš 2,000 publikos, buvo pristatytas kandidatu lietuviams gerai pažįstamas ir geras lietuvių draugas kongresmanas Jim Blanchard. Pristatyme lėkštė 100 dol. Iš lietuvių pristatyme dalyvavo: adv. Raymondas S. Sakis su žmona Penelopy, Petronis Industries Inc. savininkai Danutė ir Leona Petroniai, DLO Centro atstovė Gražina Vaškelytė, visuomenininkas Petras Pagojus ir Antanas Sukauskas.

* * *

Tautos Fondo vajus

Radijo bangomis paskelbta, kad Tautos Fondo įgaliotiniai jau renka aukas prie visų trijų lietuviškų parapijų bažnyčių. Prie Dievo Apvaizdos — V. Staškus, J. Mikaila ir P. Čečkus; prie Šv. Petro — Č. Sadeika, ir prie Šv. Antano — E. Bulotienė ir V. Tamošiūnas.

Aukų vajaus komitetas nuoširdžiai prašo lietuvius kiek kas gali paaukoti. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

* * *

Mirė E. Alkevičius

Eduardas Alkevičius į Ameriką, Detroitan, atvyko 1949 metais. Amerikoje išgyveno 31 metus. Mirė šių metų lapkričio mėn. 20 dieną nuo širdies priepuolio, savo namuose, 2380 Woodmere St., Detroite, sulaukęs 61 metų amžiaus. Pragyvenimą darė iš biznio, turėjo su broliu "Alka" Lumber Co.

Buvo pašarvotas The Martenson laidojimo koplyčioje. Po religinių apeigų Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, nulydėtas amžinam poilsiui į Holy Sepulchre kapines.

Nuliūdime liko: mylima žmona, dukra ir sūnus, sesuo ir brolis, giminės bei pažįstami.

Eduardai, ilsėkis ramybėje.

Ant. Sukauskas

Sveikata - tautos laimė ir tautos gerovė

(Tęsinys)

Žmogus, netekęs sveikatos, netenka gyvenimo džiaugsmo, ramumo, linksmumo, o iš neperkamųjų vaistinėse žmogaus sveikatai vaistų kaip tik ir yra geriausi: ramumas, linksmumas, gera nuotaika, tyras oras, saulė, poilsis ir ankstyvas miegas.

Žmogus savo gyvenimą turėtų derinti prie gamtos ritmo: dienos triukšmą pakeičia nakties tyla, darbą turėtų pakeisti poilsis, dienos saulę — nakties tamsa. Štai su vakaro tyla, su saulės nusileidimu visi paukščiai skrenda sau ramiam nakties poilsiui, tik dažnai žmogus, užmiršęs savo poilsio laiką, trukdo tą nakties tylą. Vos tik saulė teka — paukščiai ir visa gamta atbunda dienos naujam gyvenimui, o žmogus, kuris trukdė iš vakaro nakties tylą, dabar pačiame įmigime (pagal frazeologizmą — "pučia į akis") ir nemato to rytmečio gražiausio gamtos triumfo.

A. TAMULYNAS

(Bus daugiau)

SVARBIAIS SUMETIMAIS

— Garbingai pasielgei tamsta išgelbėdamas tą žmogų nuo paskendimo. O gal tai buvo jūsų giminaitis?

— Svarbesnis už giminę. Jis yra skolingas man pinigų.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LEMĖ**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik naujame Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 šamojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti šiokį persiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
◆ KRUOPŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ◆ FANNIE MAY SALDUMYNAI ◆ KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

Inž. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,
parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.
Kaina $25. Kieti viršeliai. Paštas $2.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year. Other countries $43.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti paštu Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Trumpas, piktai įžeidžiantis reportažas

Lapkričio mėn. 21 dienos Drauge buvo atspausdintas iš Los Angeles bevardžio reporterio trumpas pranešimas "Dr. Kazys Ėringis, mokslininkas, pasitraukęs iš Lietuvos (nerašo okupuotos ar pavergtos), padarė Šv. Kazimiero parapijos salėje viešą pranešimą; jis šalia Lietuvos gyvenimo, apibūdino ir įdomių pabėgimo aplinkybes nusakančių detalių".

Po šios trumputės įžangos, Draugo reporteris rado reikalą įžeisti prof. dr. K. Ėringį. Mat, jis savo kalboje pareiškęs ir keistokų pareiškimų. O tie profesoriaus keistoki pareiškimai buvę tokie: negriauti kai kurių veiksnių, gyvenant Amerikoje orientuotis į europiečių politines partijas, ir okupuotos Lietuvos pogrindyje veikia krikščionys demokratai, ir taip toliau.

Štai tau, kokie padaryti profesoriaus keistoki pranešimai! Reikia tikrai stebėtis, kodėl šie pranešimai Draugo reporteriui pasirodė keistoki. Gaila, kad jis nedrįso plačiau skaitytojams paaiškinti, kodėl jie buvo keistoki.

Nejaugi buvo keistokas ir toks pranešimas, kaip antai: negriauti kai kurių veiksnių. Ar daktaras pareiškė netiesą? Mes visi žinome, kad, be okupanto pastangų suniekinti mūsų laisvinimo veiksnius, yra ir išeivijoje tokių, kurie pirmiausia puola ir suniekina minėtų veiksnių veikėjus, o po to — ir pačius veiksnius. Reikia labai apgailestauti, kad mūsų spaudoje neretai pasitaiko tokių rašinių, suniekinančių laisvinimo veiksnius. Kas gi neprisimena kaip buvo puolamas VLIKo pirmininkas, kai jis griežtai pasisakė prieš LB-nės ryšininko provokacinį iššokį posėdžio metu.

Be to, ar tai nėra laisvinimo veiksnių griovimas, kai jau nuo seno, Vasario 16-osios šventės proga, buvo renkamos aukos laisvinimo reikalams, gi pastaraisiais metais LB-nės vadai ėmė skelbti ir rinkti pinigines aukas ir LB-nės reikalams? Ar tai nėra LB-nės vadų užmojis laisvinimo veiksnius finansiniai sužlugdyti? Jokia paslaptis, kad tokiu būdu keliasdešimt tūkstančių dolerių yra nutraukiama nuo rinkliavos laisvinimo reikalams, kai LB-nė savo iždą papildo ne tik rinkdama narių mokestį, bet ji yra pasiskyrusi metuose mėnesį savo reikalams rinkti aukas.

Ar tai nėra griovimas veiksnių, kai LB-nės vadai įsteigė "Antrąjį vliką" — Visuomeninių reikalų tarybą, kuri dublikuoja mūsų laisvinimo veiklą, kas mūsų bylai yra ne tik nenaudinga, bet kenksminga, kai tuo pačiu reikalu varstomos Amerikos vyriausybės durys ir tie varstytojai ten prisistato kaip lietuvių atstovai.

Pagaliau, ar tai nėra griovimas laisvinimo veiksnių, kai Los Angeles prieš nieką neatsakingi veikėjai samdo kažkokią komercinę kompaniją, kuriai pasižada apmokėti ne keliais, bet šimtais tūkstančių dolerių, neva ji vykdysianti Lietuvos laisvinimo veiklą. Ir tie samdytojai šaudo pykčio strėlėmis į mūsų veiksnius už tai, kad jie nepritaria tokiam komerciniam "žygiui". Manau, kad dr. K. Ėringis tuos faktus jau spėjo sužinoti, todėl jo padarytas įspėjimas negriauti yra faktais pagrįstas. O, be to, toks dr. K. Ėringio įspėjantis pareiškimas negriauti veiksnių yra pavergtosios Lietuvos balsas. Jis žino, kad okupantas visokiais būdais per savo agentus stengiasi sunaikinti mūsų laisvinimo veiksnius, todėl jo įspėjimas tiems, kurie to siekia, neturėtų būti keistokas, bet labai ir labai įsidėmėtinas. Nejaugi ir bevardžiui Draugo reporteriui nebūtų žinoma apie tokias okupanto nelemtas užmačias?

Keistokas pasirodė Draugo reporteriui ir toks dr. K. Ėringio patarimas, girdi, mes, gyvendami Amerikoje, turėtume daugiau orientuotis į europiečių politines partijas. Ar gi šis daktaro patarimas nėra vertas dėmesio, ir kodėl jį vadinti keistoku? Juk mes, gyvendami Amerikoje, turėtume daugiau orientuotis į europiečių politines partijas. Ar šiam reporteriui nežinoma, kad okupuota Lietuva randasi Europoje, ir kad ten daugelis tautų yra okupanto naguose, kurias Maskva trypia taip, kaip ir mūsų Lietuvą. Tos tautos yra atskirtos nuo laisvojo pasaulio ne tik gėdos siena, bet ir minų laukais. Todėl dr. K. Ėringio pareikšta mintis yra teisinga, o ne keistoka, nes europiečių partijų veikėjams mūsų tautos okupacija yra daug geriau suprantama.

Sunku suprasti, kodėl Draugo reporteriui pasirodė keistu dalyku, kai daktaras pareiškė, kad Lietuvos pogrindyje veikia politinės partijos. Be to, reikia pasakyti, kad ten veikia ne vien tik krikščionys, bet ir visos partijos, visa mūsų patriotinė tauta. Veikia tie, kurie nepardavė okupantui savo lietuviškos sielos ir kurie netapo savo tautos budeliais. Tai mums liudija pogrindžio spauda. Bet kodėl šiam reporteriui toks daktaro pranešimas pasirodė keistoku?

Bet už vis labiausiai reikia stebėtis tokiu šio reporterio pareiškimu, kad dr. K. Ėringis savo mintis reiškė kitų įtaigotas. Tokia užuomina daktaro adresu liudija reporterio blogą valią, tikslu sumenkinti daktaro pranešimą. Reiškia, ką jis kalbėjo, tai ne jo mintys, jos buvo kitų įtaigotos. Kiek mums yra žinoma iš paties daktaro pasipasakojimo, jis, gyvendamas okupanto pavergtoje Lietuvoje, buvo kegebistų įtarinėjamas, reiškiamas jam nepasitikėjimas. Ir tai jį pastūmėjo apsispręsti pasitraukti iš okupuotos Lietuvos. Atrodo, kad Los Angeles reporteris daro tą patį, ką darė kegebistai dr. K. Ėringio atžvilgiu. Jis įtarinėja, kad daktarą kažkas indoktrinuoja, todėl jo pranešimai menkos vertės. Daktarui taikoma tokia nepagrįsta užuomina yra, sakyčiau, skaudus jo užgavimas. Bet tai rodo, kad reporteris nerodo jokio respekto nei savo asmens garbei, nei tiesai.

A. Svilonis

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Vyt. Kasiulis — Natiurmortas

JURGIS JAŠINSKAS

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

Besidomintiems įvairiaspalviu lietuviu išeivijos gyvenimu ir veikla: kultūrine, sukaktuvine, kalbine, draugijine patrijotine, literatūrine ir kitokia, Stasys Santvaras pažįstamas iš jo labai kruopščiai, vaizdžiai ir pavyzdingai tobūla lietuviu kalba, išreikštų mūsų perijodikoje paskelbtų jo studijinių darbų. Tuo labiau, kad jis tuos savo triūso perlus dažnai ir gyvu žodžiu pateikia į minėjimus ar pagerbimus atvykusiems tautiečiams. Nežiūrint, kur tokios iškilmės ir švenčiamos — Clevelande, Detroite, Chicagoje, "nuosavame" Bostone ar kur nors kitur. Tuo požymiu šis baltaplaukis, augalotas, aristokratiškos laikysenos, žemaičių krašto sūnus, yra lietuvis, legendarinio "skrajojančio olando" pasekėjas. Teneihenka ir tuose "skrajojimuose" jo sveikata ir energija dar ilgiausius metus.

O čia, va, prašau susipažinti su bostoniškiu *Jonu Vizbaru-Sūduvu*, iškrėtusiu mūsų literatams ir tos šakos konkursų skelbėjams malonią staigmeną. Šis vyras, buvęs laisvos Lietuvos armijos karininkas ir nuo pat jaunystės domėjęsis Lietuvos istorija, II-jo pasaulinio karo pasėkoje Vakarų Vokietijoje atblokštų lietuvių perijodinėje spaudoje Mintis, Lietuvių Kelias ir kituose, o taip pat Amerikoje leistuose ir tebeleidžiamuose laikraščiuose (Keleivyje, Karyje, Dirvoje, kanadiškėje Nepriklausomoje Lietuvoje) buvo pažįstamas, kaip žurnalistas. Besidarbuodamas šioje srityje, jis atsidėjęs rinko istorinę medžiagą apie 1831 m. lenkų-lietuvių sukilimą prieš carinės Rusijos okupaciją. Naudodamas jo paties surinktą apie tą sukilimą dokumentaciją, Jonas Vizbaras-Sūduvas parašė romaną, kurį nusiuntė Draugo dienraščio paskelbto literatūrinio konkurso komisijai, Kalifornijoje. Ir čia toji komisija, peržiūrėjusi ir išstudijavusi atsiųstus įvairių autorių romano rankraščius, premijuotinu pripažino bostoniškio Jono Vizbaro-Sūduvo romaną, pavadintą "Alšėnų kunigaikštytė". Ir tokiu keliu į mūsų prozinį Parnasą įžengė iki šiol nežinotas ir nepažintas kūrėjas, nustebindamas ne vien konkurso mecenatus, vertinimo komisiją, bet ir pašalinius stebėtojus, ir kurių kaikurie tuojau šokosi tą nežinotą autorių "sudrapalinti".

Pačiu pirmuoju "drapalintoju" pasirodė okupuotoje Lietuvoje išeivijos mulkinimui leidžiamas "Gimtasis Kraštas". Vienaame jo numeryje tūlas okupanto peniūkšlis, išgirdęs apie premijuotą romaną, kada jis dar visai nebuvo išspausdintas, išdergė autorių, įrodinėdamas, kad jis ne galėjo sugebėti ką nors vertingo sukurti. Lygia greta šitam okupanto peniūkšliui pritarė mėr. raščio Akiračiai lietuvių literatūrinių naujovių paminėtojas ir vertintojas, slapyvardėliu "reikalas" pasirašantis žinovas. Jis savo kritines išvadas padarė visai to veikalo neperskaitęs, bet tik pasiremdamas aplanke esančiomis pastabomis. Vadinas, oku pantinis peniūkšlis ir akiratininkas vienas antrą pažino ir į bendrą baliušką pasivadino.

Apie tą "Alšėnų kunigaikštytę" ir kituose mūsų laikraščiuose buvo ilgesnių ar trumpesnių pasisakymų. Vienas tokių buvo ats pausdintas ir Naujienose (nr. 199 200). Jį parašė J. Kuzmickas. Tai objektyviausias apie tą knygą pasisakymas. Jame pažymėta teigiamos ir neigiamos pusės, iš kurių net tos knygos neskaitęs gali susidaryti apie ją tikrą vaizdą.

Bostono kolonijos lietuvius su "Alšėnų kunigaikštyte" — Olimpija 1981 m. lapkričio mėn. 8 d. So. Bostone supažindino Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas, vadovaujamas žurnalistės ir nepavargstančios veikėjos El. Vasiliūnienės, kuri tame supažindinime arba pristatyme tarė įvadinį žodį, o kitus programos punktus atliko pats knygos autorius, Jonas Vizbaras-Sūduvas, pateikdamas labai įdomia ir mūsų spaudoje pamiršta tema pranešimą apie lietuvių moterų įnašą kovose dėl Lietuvos laisvės, o aktorė Aleksandra Gustaitienė menišku skaitymu ištraukų iš to — "Alšėnų kunigaikštytė" — romano.

* * *

Baigiant žvilgsnį į Bostone gyvenančius lietuvius rašytojus, kurių kūriniais naudojasi ir gėrisi lietuviai išeiviai, dar nepasidarę akli ir kurti lietuviškam meno žodžiui, prisieina paminėti ir vieną kitą kitokios lietuviškos veiklos narį. Sakysime, šių metų vasarą savo 40 metų vedybines sukaktuves atšventė Alfonsas Baika. O kas jis toks? Juk vedybinės, vardinės ar sulaukto amžiaus sukaktuvės yra kasdieninis įvykis, paminimas savo šeimos ir giminių ratelyje. Šios taisyklės negalima priskirti Alfonsui Baikai. Negalima dėl to, kad jis yra ne eilinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Draugijos narys. Anais metais, kai Bostone buvo sušauktas tos Draugijos Seimas, kuriame buvo įvardinti tai Draugijai labiausiai nusipelnę nariai, paminėjus "karališko" nuopelno verto nario pavardę, kilo "širmulys" to Seimo atstovų tarpe, rodantis, kad tą "karališkąjį" narį yra pralenkęs bostoniškis Alfonsas Baika, atitinkamu laikotarpiu suverbavęs daugiausia narių į tą apdraudos Draugiją.

(Bus daugiau)

— Singapūrė susidarė galinga vagių gauja, kuri jau kelis kartus išvežė daug vertingų prekių.

Andrius Mironas

Susipažinkime su Kalifornija

I dalis — Misijų keliais

Jau iš seniau Kalifornijos valstija buvo garsi ne tik atrastuoju joje auksu, bet ir gamtos įvairumu, švelniu klimatu, o svarbiausia, gražiu pajūriu. Vėliau, pramonei vis labiau vystantis, Kalifornija tapo svarbiausia daržovių ir vyno tiekėja bei filmų ir aviacijos industrijos centru. Šiuo metu gyventojų skaičiumi Kalifornija pralenkė visas kitas Jungtines Valstybes ir turi virš 22 milijonų žmonių.

Norint smulkiai aprašyti šį trečioje vietoje JAV-bių tarpe esantį milžinišką kraštą (158,693 kvadratinių mylių), reikėtų storiausio tomo ar atskiros enciklopedijos, todėl pasitenkinsiu I dalyje aprašyti svarbiausius praeities paminklus — misijas, peržvelgdamas tą bene įdomiausią Kalifornijos istorijos liudininką, kada ispanų vienuoliai pranciškonai atvyko čia, apsiginklavę kryžium, ir bandė indėnų tikėjimą Didžiąja Dvasia pakeisti jiems visai nauju katalikų tikėjimu. Sykiu meginsiu atžymėti įdomesnes apylinkes ir keliautojams matytinas vietas.

Kalifornija yra daugiau kaip valstija — ji taip pat yra minties vertybė, o tatai jau sudaro tiek kalifornių, kiek iš viso yra kalifornniečių. Žvejas, motociklistas, sena moteris, dailidė, vynuogių augintojas, mokslininkas, keliaujas darbininkas, amžinas filmų statistas, filmų magnatas ar politikierius — kiekvienas savyje nešiojasi atskirą, jų vienų, Kalifornijos vaizdą. Tuo pačiu kiekvienas liekasi tik maža dalelyte tos kaleidoskopiškos tėkmės, kuri sudaro valstijos visumą.

Fiziškai imant, Kalifornija yra nuolat kintanti ir daugiaveidė, kaip ir jos gyventojai. Šiaurinėje Kalifornijoje Kaskadų kalnagūbris pasibaigia Lassen kalno viršūne, kuri yra pats paskutinysis veikęs JAV-bėse ugnikalnis, nes ugnimi spiaudė dar tik 1914-21 metų laikotarpyje, o dabar galutinai užgeso. Toliau į pietus tęsiasi nelygūs ir statūs Sierra Nevada kalnai, o Pajūrio kalnai, išširikiavę lygiagrečiai su jais, tarpe sudaro Centrinį Slėnį, pasibaigiantį dykynėmis. Sausa Mojave dykuma ir žemiau jūros lygio duobių Mirties Slėnyje bei Salton ežere sritis dominuoja pietinę Kalifornijos dalį.

Nevados užkampiai retai paliečiami šių dienų judėjimo ir gyventojų perkrovimo standartų. Išmirę miestai (ghost towns), indėnų rezervatai, vienišų kelių ištįsę siūlai ir mažai lankomų girių plotai kalnuose vilioja tik nuotykių mėgėjus. Kadangi auksas kadaise traukė godžias minias į Mother Lode sritį, pirminis grožio ir klimato turtingumas yra svarbiausias aspektas, pavertęs Kaliforniją tirščiausiai gyvenama valstija. Ji turi dvi ašis — vėsų, kultivuotą ir moderuotą San Francisco ir puikų, vis besiplečianti, augantį Los Angeles. Šių dviejų didmiesčių charakteristikos turi daugelį skirtybių, kurios beveik perskiria Kaliforniją į dvi dalis. Tačiau sunku būtų pravesti geografinę ribą tarp abiejų Kalifornijų.

Kalifornija suteikia galimybių bet kokiam sportui, nuo karstymosi apleistose ir negyvenamose vietose iki nieko neveikimo palmių pavėsyje kurioje nors dykumos vasarvietėje. Ežerai, upės ir vandenynas sudaro žvejams neribotas erdves. Baidarėmis, kajakais ir burlaiviais įmanoma skrosti šiaurinę Kaliforniją per jos raudonmedžių rajonus, o specialiais automobiliais šuoliuoti per Imperial slėnio kopas. Puikūs pajūriai, uoloti krantai, majestotiškoji Sierra Nevada kalnų nugara yra rojus plaukėjams, stovyklautojams, slidininkams ir medžiotojams. Golfas, tenisas, lenktynės, net banginių stebėjimas — viskas čia įmanoma.

Yra ir kitos rūšies sportas, kuris įmanomas tiktai Nevadoje. Įstatymais laisvai leidžiami azartiniai lošimai Nevadoje suvilioja kalifornniečius, mėgstančius riziką ir lengvą pralobimą trumpai savaitgalio kelionei į Reno arba Las Vegas lošimo namus. Tačiau pati Nevados valstija yra daugiau kaip dulkėtas užpakalinis kiemas žaidžiantiems kalifornniečiams. Nevada suteikia progos jos vakariniuose kalnuose puikiai medžioti ir meškerioti. Visokiausiam aktyvumui centras yra Lake Tahoe, kurio pusė priklauso Kalifornijai. Šios kalnų grandinės pietiniame gale Nevada įrengė didžiulę Hoover užtvanką ir įsteigė Tautinį Poilsio Plotą (National Recreation Area).

Kalifornijos lankytojas gali pažvelgti į dangaus žvaigždes Palomar kalne arba į žemės žvaigždes priešais Grauman's Chinese filmų teatrą, Hollywoode. Jis gali pasijusti nykštuku tarp aukščiausių pasauly medžių, sekvojų, arba paversti nykštuku San Francisco įlanką, nes Sausalito mieste yra pirmojo mažasis modelis. Keleivis gali lakstyti Disneylando gatvėse ar rimtai įžengti į seną ispanų misiją. Jis gali lankyti filmų studijas, vyno daryklas, kramtyti sausainiukus kiniečių kvartale arba meksikiečių tortillas Calexico. Jis gali virpėti nuo šalčio Whitney kalno papėdėje, pasiekęs apie 11,000 pėdų šios 14,495 pėdų aukščio viršūnės pakopą, arba, tiktai 85 mylias pakeliavęs, prakaituoti Badwater tvankumoje 282 pėdų žemiau jūros lygio.

Pirmieji europiečiai

Europiečiai jau seniai domėjosi Kolumbo atrastuoju nauju žemynu, todėl daug nuotykiautojų ir jūreivių, vienuolių ir nusikaltėlių, padorių žmonių ir apgavikų buvo pasiekę Kalifornijos krantus per Ramųjį vandenyną. Pats pirmasis ispanų jūreivis, įkėlęs koją Kalifornijon 1540 metais, buvo Hernando de Alarcon.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

Tikrasis Klausimo Išsprendimas

Bet argi religiniai skirtumai, kokių esama profesionalų Kristaus pasekėjų tarpe, reiškia, kad mes turime nustoti tikėti į pačią Bibliją, kuri gali suteikti atsakymų į keblučius klausimus, su kuriais pasaulis dabar susiduria?

Nemanome!

Ar galime manyti, kad didžioji Inteligencija, kuri sutvėrė nesuskaitomus bilijonus dangiškų kūnų, ir kuri priverčia juos be paliovos suktis aplink savo ašis absoliutišku tikslumu, galėtų turėti pastebėtino nepasisekimo savo bandyme patiekti čia ant šitos mažos planetos padermę protingų sutvėrimų, galinčių gyventi ramybėje ir laimėje, kurios niekas nebegadintų ir nebetrukdytų?

Protas atsako, Ne!

Kurie domitės, prašome parašyti atvirlaiškį. Gausite dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Šv. Raštą.

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet,
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Rezidencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmalieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM,
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAŽDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros klubo priešmetinis susirinkimas įvyks antradienį, gruodžio 1 d., 1 val. popiet Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. Nariai prašomi atsilankyti, nes bus renkama valdyba 1982 metams ir yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalys, rašt.

Brighton Parko Lietuvių Moterų klubo priešmetinis narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 3 d., 1 val. popiet, Anelės salėje, 4500 S. Talman Ave. Narės prašomos atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos reikės aptarti. Bus ir naujos valdybos rinkimai. Po susirinkimo — vaišės.

E. Strungys

Upytės Draugiško klubo priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 4 d., 1 val. popiet, Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes bus renkama valdyba 1982 metams ir yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalys, rašt.

Piliečių klubas

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo priešmetinis narių susirinkimas įvyko lapkričio 8 dieną Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Pirmininkas Paul Masilionis atidarė susirinkimą ir sveikino visus atsilankiusius.

Nutarimų raštininkės perskaitytas protokolas ir kitų valdybos narių pranešimai priimti vienbalsiai.

Pranešta, kad serga Della Ketvirtis ir yra ligoninėje. Ji buvo kelių klubų gera darbininkė. Berašant šią korespondenciją, ligonė jau grįžo namo ir po truputį sveiksta bei stiprėja.

Klubas nutarė su Kalėdų šventėmis pasveikinti Naujienas, A. Daukus radijo programą ir Dariaus-Girėno posto veteranus.

Kadangi šis susirinkimas buvo šįmet paskutinis, buvo perrinkta valdyba 1982 metams. Štai jos sąstatas: pirm. Paul Masilionis, vicepirm. Joseph Povilonis, nutarimų raštininkė Rožė Didžgalvis, finansų rašt. Bernice Žemgulis, kontrolės rašt. Josephine Masilionis, kasos globėja Jennie Povilaitis, kasierius Matt Povilaitis, ligonių lankytojas P. Masilionis, korespondentė Rožė Didžgalvis. Knygų revizijos komisiją sudaro: Helen Vengeliauskas, Julia Ramanauskas ir Walter Belskis. Komisija susirinks sausio 10 d. 2 val. popiet pas Bernice Žemgulis.

Po susirinkimo buvo vaišės ir malonūs pokalbiai. Visiems palinkėta linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks 1982 m. vasario 14 dieną.

Rožė Didžgalvis, koresp.

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

A. † A.
Dail. GENOVAITEI LAUCIENEI
mirus,

jos vyrui Jonui, sūnui Henrikui, dukrai Evangelinai, jų šeimoms ir giminėms reiškia gilią užuojautą

AMERIKOS LIETUVIŲ DAILININKŲ SĄJUNGA

Crab Salad Served In Melon Boats

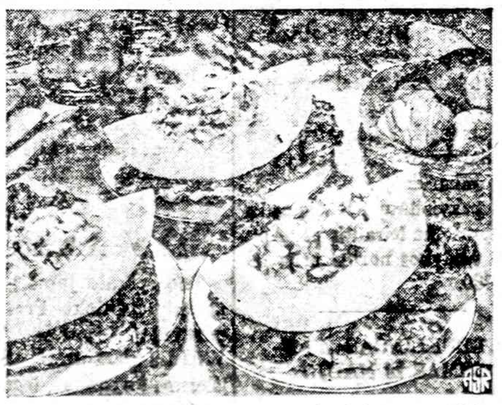

With melons abundant now at local markets, an exciting luncheon idea is Curried Crab Melon Salad. Family or guests will enjoy the light, yet satisfying combination of delicious Alaska King crab and juicy sweet honeydew melon.

Succulent Alaska King crab is sliced and tossed with crisp vegetables and a curry-seasoned mayonnaise dressing. The salad is served on peeled and quartered melon "boats" on individual lettuce-lined salad plates.

Alaska King crab meat is snowy white in color with bright red striations. Fully cooked, with tendons and cartilage removed, the meat is ready to be enjoyed in a favorite recipe after defrosting. In-shell packs of whole Alaska King crab legs and split legs are also available.

Curried Crab Melon Salads

1	package (6 to 8 oz.) frozen Alaska King crab meat, thawed	1/8	cup mayonnaise
		1/2	teaspoon curry powder
		1/4	teaspoon sugar
3/4	cup sliced celery	1	teaspoon lemon juice
2	tablespoons chopped green onion	1	honeydew melon
			Salad greens

Drain and slice crab. Combine with celery and green onion. Blend mayonnaise, curry powder, sugar and lemon juice; toss with crab mixture. Chill. Cut melon into quarters lengthwise; remove seeds and rind. Place melon quarters on salad plates lined with greens. Spoon crab salad onto melon. Makes 4 servings.

Vl. Vaitiekūnas "Penkių žiemų kančia"

LAISVOJI TRIBŪNA

V. KAROSAS

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio suvažiavimas

(Komentarai)

(Tęsinys)

Antros dienos suvažiavime tebuvo pasakyta žodžiu viena J. Stikloriaus paskaita, be jokių intelektualinių ypatybių, daugiau papasakojant mažlietuvių organizacijos nueitą kelią, veiklos padėtį ir apie santykius su didlietuviais. Neteko dalyvauti šauniame mažlietuvių bankete ir pamaldose, tad turėsiu susilaikyti nuo jų komentavimo.

Baigiant šias bendras pastabas apie suvažiavimą, toliau teks nagrinėti paskaitose ir per diskusijas iškeltas mintis ar faktus, kurias mėginsiu sutraukti į paskiras temas. Vengsiu atpasakoti išilgai paskaitų turinį, nes tikiu jos su laiku bus atspausdintos; be to užimtų daug vietos. Nagrinėjant tematiniai problemas teks įjungti į tą pačią temą kitų paskaitininkų pasisakymus bei papildant per diskusijas iškilusiomis mintimis.

Panaši suvažiavimų eiga yra būdinga ne vien mažlietuviams, bet bendrai charakterizuoja antrosios kartos lietuvių suvažiavimus, kuriuose daug kalbama, dar daugiau svarstoma, bet tuščiomis išsiskirstoma.

Rytprūsių politinė ateitis

Ši tema sudarė esminę M. Gelžinio paskaitos dalį, kurioje dokumentaliai buvo atvaizduota karo eiga, užimant šį kraštą ir genocidinę sovietinių okupantų politiką, kurių pasėkoje visi vietos gyventojai buvo evakuoti, ištremti Sibiran ar išmarinti badu. Net seni lietuviški ar vokiški vietovardžiai buvo pakeisti rusiškais, paverčiant Rytprūsius grynai rusų kolonija.

Kodėl šis kraštas nebuvo prijungtas prie tarybinės Lietuvos, lieka neišaiškinta mįslė, nors A. Lymanto paskaitoje buvo daug pasakyta apie P. Pakarklio vadovautą lietuvių mokslininkų ekspediciją, kuri buvo surinkusi daug naujos medžiagos Rytprūsių lietuviškumo įrodymui. Pakarklio dokumentacija buvo neva ruošiama Potsdamo konferencijai, kurioje tarp kitko buvo sprendžiamas Rytprūsių likimas. Pradžioje manyta, kad Rytprūsių dalis su Karaliaučiaus miestu bus prijungta prie Lietuvos. Ar tuo klausimu Lietuvos komunistų partija darė kokias nors pastangas, ar tik vykdė Maskvos įsakymus, irgi liko neišaiškinta.

Kokia dabar lauktina Rytprūsių ateitis, kuomet šiame krašte neliko vietos gyventojų? Tuo klausimu M. Gelžinis teiravosi pas atsakingus vokiečių politikus ir sulaukė maždaug sekantį atsakymą: Jei lietuviai nori atgauti Rytprūsių dalį, tai vokiečiai šiame reikale laikytųsi nuošaliai. Visai kitaip pakryptų politika, jei lietuviai pritartų atstatymui atskiros Rytprūsių valstybės, kuri įeitų į Pabaltijo tautų sąrangą.

Toks klausimo sprendimas buvo visai nepriimtinas VLIKui, kuris savo deklaracijoje dar 1949 metais pasisakė už Karaliaučiaus srities prijungimą prie atkurtos laisvos Lietuvos. Per diskusijas M. Gelžinis dar labiau paryškino šios problemos svarbą. Ne paslaptis, kad lenkai, griūnant Sovietų imperijai ir turėdami stiprią kariuomenę, pirmiejі užimtų Rytprūsius, ir ko gero, visą Lietuvą.

Turėdami tokią perspektyvą prieš akis, mes turime atsisakyti nuo romantinių svaičiojimų ir, galvodami realistiniai, turėtume paremti Rytprūsių valstybės atstatymą, kuri taptų Lietuvai atrama prieš lenkų imperializmą. Ne kitais sumetimais Vytautas Didysis paliko nesunaikintą kryžiuočių ordiną, laimėjęs Žalgirio mūšį, nes norėjo išvengti lenkų apsupimo ir drauge įsigyti naują sąjungininką prieš sustiprėjusią Lenkiją.

(Bus daugiau)

Amerikoniška uolų voverė išgyvena be vandens 100 dienų.

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.

Don't be a Born Loser!

Kool-Aid®...On A Stick
BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VEDINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
– GORDON FUNERAL HOME –
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

EUDEIKIS
GAIDAS – DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
3330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1211
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4411

P. J. RIDIKAS
3554 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1311

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1004

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

Reikalinga parama knygai leisti

Dabartiai Gerb. Vilniečiai
bei Tautiečiai!

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga kreipiasi į Jus ir kviečia Tamstą tapti mecenatu - rėmėju leidiniui anglų kalba Petro Česnulio atsiminimų knygos "Nužmogintieji".

Vilniaus krašto lietuvio politinio kalinio atsiminimų knyga "Nužmogintieji" (253 psl.) Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga išleido 1973 metais, o šiuo metu ji yra baigiama ruošti leidimui anglų kalba. Šioji knyga per metus buvo sėkmingai išplatinta, jos pelną autorius paskyrė Vasario 16-ajai. Taip pat ir angliškosios laidos pelną autorius skiria Sąjungos leidiniams leisti bei kultūriniams užmojams vykdyti.

"Nužmogintieji" knygos apie dugnios ir teigiamai vertinamos recenzijos tilpo beveik visuose lietuviškuose laikraščiuose ir žurnaluose.

Knygoje aprašomi skaudūs pergyvenimai bei "golgotos" keliai lietuvio politinio kalinio ne tik Lukiškių ir Gardino kalėjimuose, bet ir pačiame žiauriausiame Šv. Kryžiaus kalėjime prie Kielcų, Karpatų kalnuose.

Ta knyga duoda ryškų vaizdą lenkų brutalios kovos su lietuvybe lenkų okupuotame Vilniaus krašte. Leidinys anglų kalba teatidengia pasauliui, kaip žiauriai lenkų valdžia naikino vietinius patriotus jų užgrobtose svetimose žemėse. Šv. Kryžiaus kalėjime kentėjo ne tik lietuviai, bet ir ukrainiečiai, vokiečiai ir kiti politiniai kaliniai.

Todėl kviečiame Tamstas tapti tos knygos leidimo mecenatu-rėmėju ir prisidėti prie to, kad plačiasis pasaulis ir ateinančios kartos geriau pažintų lenkų klastą, jų grobuoniškas užmačias ir santykius su politiniais kaliniais.

Garbės mecenatais tampa tie, kurie aukoja knygos išleidimui 100 ar daugiau dolerių, garbės leidėjais aukoją nuo 50 iki 100 dolerių, o garbės rėmėjais nuo 25 iki 50 dolerių.

Aukotojai gaus knygą dovanų, jų pavardės bus išspausdintos knygoje bei paskelbtos spaudoje. Aukotojai gaus asmeniškus padėkavimus.

Aukas prašome siųsti šiuo adresu: PETRAS ČESNULIS
70 MAINT ST.
PARIS, ONT. N3L 1E6
CANADA.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga tiki, kad Tamsta suprasite šio leidinio svarbą ir savo auka prisidėsite prie šios knygos išleidimo.

Iš anksto tariame Jums nuoširdų vilnietišką ačiū!

Su pagarba,

Albertas Misiūnas
VKLS-gos CV pirm.

Eugenija Bulotienė
VKLS-gos Spaudos
Fondo vadovė

UŽGAVĖNĖS

4) UŽGAVĖNIŲ VALGIAI

(Tęsinys)

139) Kita jaunimo suėjimų pramoga vadinasi "Kumelukas krikszt inas". Klieriko A. Baranausko ranka užrašyta "Priesz Grebeniczias merrgos susideda pinigu perrka arelkos, -- szutina ir sugruda su aguonom ir kanopem, ir su medum; ir sumusza kamukuos wadina czwi(11)kinu — arielku suwirina su medum — ažupraszo jaunimu (bernus). Te atoji ir iszgeri arcinokti ir unt ritojaus geria perdien keldami kumelukuj kriksztinas." (Iš Kossarzewskio "Lituanikos" (1857-63) p. 289a, at. spaudė "Tautosakos darbai" III 147. Kodėl toks išgėrimo pavadinimas, lieka neaišku. Tarmė rodo į rytų Lietuvą — Anykščius. J. B.)

Aiškinimas. Besiartinant septynias savaites trunkančiai gavėniai, kuri seniau būdavo labai sunki ("sausa"), Užgavėnėse būdavo stengiamasi daug ir riebiai prisivalgyti, kad lengviau būtų gavėnią pakelti. Seniau tas gausus valgymas greičiausiai turėjo tikslą pažadinti derlingumą bei vaisingumą (plg. Geiger 161).

Užgavėnės nėra bažnytinė šventė, tačiau kai kur tą dieną švęsdavo, t.y. nedirbdavo sunkių darbų, buvo užsiėmę valgių gaminimu ir valgymu, toliau įvairiomis pamogomis: kaukininkų vaikštynėmis, važinėjimu ir svečiavimusi, pagaliau pasilinksminimais, su dainomis, šokiais ir vaidinimais.

140) "Užgavėnės — linksmybės diena. Nuo pat ryto kepama, verdama įvairūs riebūs valgiai ir valgoma 9-12 kartų. Po pietų darbai jau nebedirbami. Pelenų diena taip pat nedarbo diena, tik dvaruose iki pietų dirbdavo". (Padubysys, GtKr nr. 5, p. 210).

141) "Kurie Užgavėnės nešvenč, tiems tą metą didis ištrūkis pasidaro: ar gyvulys pakrint, ar namiškiai kokia limpama liga suserg, arba javams prastas metas yra, nors aplinkiniai kaimynai gerą metą tur. Dabar daugumas švenč pelenų seredą vietoj Užgavėnių". (Klaipėdos apyl., TD III 25 nr. 234).

142) "Užgavėnėse reikia daug sykių valgyti, ir vis mėsą. Šeimininkės susirūpinusios: reikia mėsos virti tiek, kad užtektų ir neliktų. Užgavėnių vakarą moterys prašyti prašo, kad šeimyna daugiau mėsos valgytų, nes likusioji nuo Užgavėnių mėsa per gavėnią sugės, per Velykas niekas jos nevalgys". (Pašušvio apyl., Katkus 166. — Kitur, pvz. apie Tverečių, yra priešingai — atsigavi Užgavėnių valgiais Velykų rytą.)

143) Užgavėnių dieną reikia kiekvienam būtinai dvylika kartų valgyti mėsiškus valgius. Baisogala, Keturvalakiai, Salakas, Dusetos, Švenčionys, Tverečius, Gervėčiai, Viduklė, Plokščiai.

144) Užgavėnėse valgo mėsą dvylika kartų, kad jos turėtų per visus metus, t.y. per 12 mėnesių. Dusetos, LTA 11/63.

145) Per Užgavėnes valgo devynis kartus. Tauragė, Mažeikiai, Girkalnis, Raseiniai.

146) Jau nuo ryto šeimininkės pradeda kepti blynus, virti mėsą, dešras, nes reikia privalgyti sočiai ir riebiai, kad per visą gavėnią nebesinorėtų mėsos. Užgavėnių dieną reikia valgyti 9 kartus. Papilės ir Akmenės apyl. LTA 1141/24.

147) Sekmadienį prieš Užgavėnes reikia valgyti šešis kartus, pirmadienį — aštuonis, o antradienį — dvylika kartų, kad žmogus per visus metus būtų riebus ir stiprus. Švenčionys, LMD I 627/41.

148) Pirmoj Užgavėnių (savaitės) dienoj valgo tris kartus ir visus labai sočiai, ką tik turėdami; antrojoj dienoj valgo šešis kartus, o trečiojoj — dvylika. Visi buria: kas sotesnis Užugavose, tas visus metus bus sotus ir visų galų turės. Tverečius, LMD I 475/3-151.

(J. Balys — L. Kal. Šventės)
(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Dėkui J. Patlabai iš Baltimore, Maryland, už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir $20 paramą Naujienoms.

— Ieva Baniene iš Bloomfield Hills, Mich., pratęsė Naujienų prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo 5 dol. paramos. Dėkui.

— Vladas Bagdonas iš Hamilton, Ont., Canada, prisiuntė 55 (U.S.) dol. ir trumpą raštelį: "45 dol. už prenumeratą, o likusius skiriu Naujienoms paremti. Su geriausiais linkėjimais". Nuoširdi padėka.

— Zigmas Duseika iš Brighton Parko, Chicagoje, užmokėjo Naujienų prenumeratą vieneriems metams ir paskyrė $15 Naujienų paramai. Dėkojame.

— Chicagos Lietuvių Spaudos klubo susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 4 d. 7 val. vak., Lietuvio Sodyboje, 6515 So. California Ave. Nariai ir prijaučiantieji prašomi gausiai dalyvauti. Bus įvairių pasitarimų ir diskusijų. Valdyba

R.L.B. SUVAŽIAVIMAS IR KŪČIŲ VAKARIENĖ

R. Liet. B-nės Tarybos Prezidiumas 1981 m. gruodžio mėn. 12 d. (šeštadienį) 9 val. ryto Lietuvių Tautiniuose Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.) šaukia Tarybos narių ir atstovų metinį suvažiavimą.

Po suvažiavimo 7 val. vakaro toje pačioje salėje rengiama tradicinė Kūčių vakarienė su specialiai tai dienai pritaikinta programa.

Visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti suvažiavime ir Kūčių vakarienėje.

Dėl pakvietimų į Kūčių vakarienę prašome teirautis pas Apylinkių valdybos narius arba tel. 544-3880.

STEBUKLINGAS ATGIMIMAS IŠ NAUJO

"Iš tiesų, iš tiesų sakau tau, jei kas nėra užgimęs iš naujo, tas negali matyti Dievo karalystės" (Jono 3:3).

Pasiklausykite kaip žmogus gali patirti tą stebuklingą atgimimą iš naujo per "Gerąją Naujieną Lietuviams" šiandien 8:45 val. vak. radijo banga 1450 AM.

Sekmadienį 9 val. ryto per Sophie Barcus radiją išgirsite "Baimė ir ramybė".

Parašykite mums, pareikalaudami knygelės "Užgimęs laisvas". Prisiųsime dovanai.

Mūsų adresas:

Lithuanian Ministries
P. O. Box 321
Oak Lawn, IL 60454

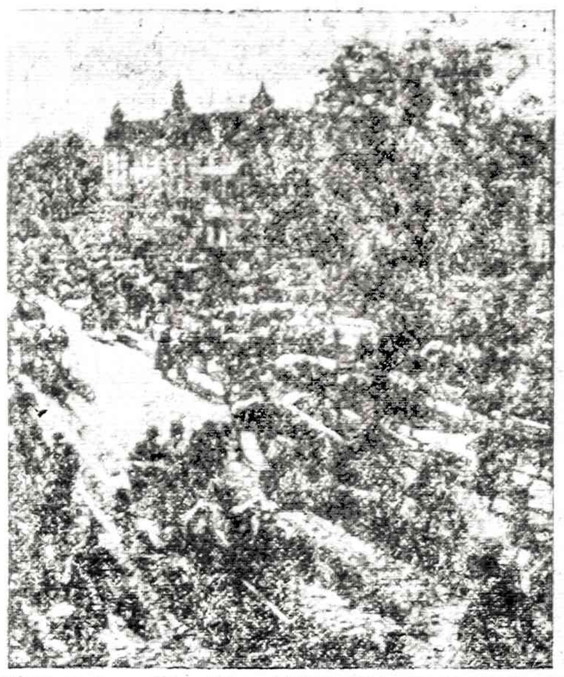

Kandidatas SLA daktaro kvotėjo pareigoms

Mieli sesės ir broliai lietuviai, SLA nariai!

Visose SLA kuopose gruodžio mėnesį vyksta nominacijos Pildomosios Tarybos išrinkimui.

Mano vardas ir pavardė yra VYTAUTAS DARGIS ir aš kandidatuoju į daktarus kvotėjus. Mano profesija yra medicinos daktaras: gyvenu ir praktikuoju Čikagoje.

Esu SLA narių daugelį metų. Praeitas SLA seimas išrinko mane Sveikatos komisijos pirmininku. Prašau balsuoti už mane ateinančiuose rinkimuose. Pažadu eiti sąžiningai savo pareigas SLA ir jo narių gerovei.

Su gilia fraternalia pagarba,

Med. dr. VYTAUTAS DARGIS

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5½% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.
SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neleško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.
SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 29th St.
Tel. (212) 563-2518

REAL ESTATE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-čios ir Campbell 2 butų medinis, tik $38,500.
Arti 71-mos ir Francisco 2 butų mūrinis.
Ten pat — 4 butų mūrinis.
Brighton Parke 2 butų mūrinis.
Be to, turime gerų rezidencijų ir pajaminių nuo 4 ligi 40 butų.
Skambinti tel. 436-7878
ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

Pirkite senoviškai
• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina $52,000
• 4 butų mūrinis, apie $9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. $57,700.
• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.
• Su $15,000 pirkėjui proga Marquette Parke gauti labai švariai užlaikytą mūrinį namą, nes pardavėjas duoda paskolą seniau imamais procentais.
VALDIS REALTY
2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534
Prašom palikti savo telefono numerį automatiniame aparate.

"LIUCIJA"
Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina $5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

and PLEASE make people more careful

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
F. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-743
Taip pat daromi vertimai, gimimų, įsakymai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-3654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

RENTING IN GENERAL
Nuomos
HOT SPRINGS, ARK.
Gerame rajone išnuomojamas gerai įrengtas butas, su baldais ir visais patogumais.
Telefonuoti:
(501) 623-9433

Vyrai turi lygias teises su moterimis — iki jie neapsiveda.